

گفت‌وگوی اختصاصی با سفير جديد هند در تهران
در آستانه رياست دهلي نوبر بريکس

نقش ايران در بريکس حياتي است

← ۴

● پنجشنبه ۱۹ شهريور ۱۴۰۵
● ۲۸ ربيع الاول ۱۴۴۸
● ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۶
● سال سی و دوم
● شماره ۹۱۱۹
● ۱۲ صفحه

● قيمت در سراسر کشور: ۱۵۰۰۰ تومان

Iran
Newspaper
ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

«ايران» به بهانه سخنان اخير محمدرضا عارف درباره تقويت سرمايه اجتماعي گزارش می دهد

کلید تاب‌آوری جامعه در برابر فشارهای اقتصادی

● اميرمسعود اميرمظاهري
● استاد جامعه‌شناسي دانشگاه
● سرمايه اجتماعي
● ضريب ايمني جامعه
● در برابر تحريم هاست

● جبار رحمانی
● دانشيار انسان‌شناسي پژوهشگاه مطالعات فرهنگي واجتماعي
● زیرساخت پنهان
● موفقیت سیاست‌ها
● در افزایش سرمايه اجتماعي است

● سيد کاظم اکرمي
● وزير اسبق آموزش و پرورش
● سرمايه اجتماعي حاصل گفت‌وگو
● همفکري، همدلي و هماهنگي
● اعضاي جامعه است

← ۲

با پيش بيني اعتبار ۱۵ هزار ميليارد توماني

شير دوباره
به مدارس برمی گردد

← ۱۱

دارون عجم اوغلو در کتاب
«چه بر سر دموکراسي ليبرال آمد؟»
دوام ليبراليسم را مشروط به بازسازي آن می داند

ناتمام و در بحران

← ۱۲

پيکر جواد مجابي با حضور جمعی از اهالي فرهنگ و ادب در خانه ابدی آرام گرفت

بدرقه نویسنده عاشق ايران

در کمتر از دوازده ساعت رخ داد
پاسخ سه گانه سپاه
به شرارت آمريکا

← ۲

واکنش فاطمه مهاجراني
به ديوارنوبيسي منزل تهمينه ميلاني و رضا کيانيان

دولت پيگير حقوق شهروندی

هنرمندان است

← ۷

عارف در نشست با استادان، علما و فضاي حوزه علميه قم:

استفاده از توانمندی های زنان یک الزام قطعی است

معاون اول رئيس جمهور در نشست با استادان، علما و فضاي حوزه علميه قم با اشاره به کمربند شدن مسأله وحدت حوزه و دانشگاه گفت: «بايد بررسی کنیم که در ايجاد اين شرايط دانشگاهيان مقصر بوده‌اند، حوزويان يا نفوذی‌هایی که وظيفه آنها درگير کردن اين دو بال انقلاب بوده است؟ يا وجود همه تلاش‌ها و اقدامات انجام شده، هنوز حوزه و دانشگاه هم‌زيان نشده‌اند. استادان و علما بايد بررسی کنند که چرا نگاه امام راحل و امام شهيد انقلاب درباره وحدت حوزه و

چهاردهم و درگيري اين دولت با دو جنگ تحميلي در دو سال گذشته گفت: «اين شرايط فرصت کافي برای تحقق همه راهبردهای رئيس جمهوری را از ما گرفت، اما با وجود اين، تمام تلاش خود را برای اجرای راهبرد عدالت‌محوری به کار گرفته‌ايم.» معاون اول رئيس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود به استفاده از ظرفيت زنان و اقوام در دولت اشاره کرد و گفت: «ما تنوع قومی را عارف ادامه داد:» دولت چهاردهم نگاه غلط و تحمیل‌شده درباره زنان را که ارتباطی با فرهنگ اسلامي ندارد، کنار گذاشت. پيش از اين با انتخاب وزير زن مخالفت می شد، در حالي که معتقدیم هيچ منع شرعی برای اين انتخاب وجود ندارد و زنان ما کارآمدی بیشتری از مردان دارند. برای نمونه، وزير راه و شهرسازی از موفق‌ترين اعضای کابينه دولت چهاردهم است.»

چهاردهم است.» وی با اشاره به نقش زنان دانشمند در پيشرفت علمی و فناورانه کشور تأکید کرد: «به عنوان یک معلم کوچک دانشگاه عرض می‌کنم اکنون سهم زنان ما در توسعه علم و فناوری بیشتر از مردان

است؛ بنابراین امروز استفاده از توان زنان برای دولت یک الزام و ضرورت قطعی است.» معاون اول رئيس جمهور سپس با اشاره به توطئه‌های مختلف دشمن از ابتدای انقلاب اسلامي، بويژه حوادث دی‌ماه سال گذشته، گفت: «ما نتوانستیم جوانان نسل سوم به بعد عارف ادامه داد:» دولت چهاردهم نگاه غلط و تحمیل‌شده درباره زنان را که ارتباطی با فرهنگ اسلامي ندارد، کنار گذاشت. پيش از اين با انتخاب وزير زن مخالفت می شد، در حالي که معتقدیم هيچ منع شرعی برای اين انتخاب وجود ندارد و زنان ما کارآمدی بیشتری از مردان دارند. برای نمونه، وزير راه و شهرسازی از موفق‌ترين اعضای کابينه دولت چهاردهم است.»

معاون اول رئيس جمهور تأکید کرد: «در چنين شرايطی دولت به کمک مردم و اقشار مختلف، از جمله استادان، علما و فضاي حوزه و دانشگاه نیاز دارد تا سرمايه اجتماعي نظام را حفظ کنیم.»

غذا گرفته تا سوخت کاميون‌ها. به گفته او، در محل توقف، یک بطری آب معدنی حدود ۱۵۰ هزار تومان و یک قالب یخ حدود ۱۰ ميليون تومان قيمت دارد. او می‌گويد: «با طوفانی شدن توقف و تمام شدن منابع مالی رانندگان، حتی تأمین هزینه‌های روزمره نیز به مشکل تبديل شده است.»

سلطانی همچنین از تمام شدن سوخت برخی کاميون‌ها خبر می‌دهد و می‌گويد: «رانندگان در گرمای هوا برای تحمل شرايط ناچارند برای مدتی موتور و کولر کاميون را روشن کنند؛ موضوعی که خود به صرف بیشتر سوخت منجر می‌شود.» سلطانی می‌گويد: «رانندگان در روزهای گذشته موضوع را از مسئولان مختلف پيگيري کرده‌اند، اما همچنان پاسخ روشنی درباره سرنوشت کاميون‌های باقی‌مانده، دريافت نکرده‌اند. خواسته رانندگان پيچيده نيست: با برای تخليه و تحويل بار و پرداخت حق توقف آنها تصميم روشنی گرفته شود، يا امکان بازگشت کاميون‌ها به ايران فراهم شود.» گفتنی است، گزارش «توقف زنان در ريمدان» گرفتار شدن کاميون‌ها در صف‌های طولانی و مشکلات زیرساختی و مدیریتی ریز ريمدان را منعکس کرده است.

بازتاب گزارش «ايران» درباره مرز پاکستان

رانندگان گرفتار در آن سوی ريمدان چه می‌گویند

شيميا جهان بخش- گزارش روز گذشته روزنامه ايران با عنوان «توقف زمان در ريمدان»، بازتاب‌هایی از سوی رانندگان ايران را در اين مرز به همراه داشته است؛ رانندگان می‌گویند بخشی از مشکلات آنها نه در اين سوی مرز، بلکه پس از ورود به خاک پاکستان ادامه پيدا کرده است. سلطانی یکی از رانندگان گرفتار در سمت پاکستان، در گفت‌وگو با خبرنگار «ايران» با اشاره به گرفتاری و بلاتکلیفی کاميون‌ها در آن سوی گذر مرزی «ريمدان» از وضعیت کاميون‌های بلاتکلیفی می‌گويد که نه بارشان تخليه می‌شود و نه اجازه خروج به آنها داده می‌شود: «در سوله انباری که من آنجا هستم ۱۲ کاميون حامل بار الکال به مدت ۲۰ روز متوقف مانده‌اند. پس از حدود ۲۰ روز، ۶ کاميون تخليه شده‌اند و ۶ کاميون ديگر همچنان با بار در خاک پاکستان مانده‌اند. چند کاميون ديگر نيز در سمت ايران با محموله خود در انتظار تعيين تکليف هستند.» او می‌گويد هنگام پذيرش بار به رانندگان اعلام شده بود که کرایه و حق توقف کاميون مطابق قرارداد پرداخت خواهد شد. اما پس از ورود به پاکستان، روند تخليه بار با مشکل مواجه شده است و کرایه نيز با شروط اوليه پرداخت نشده

است. سلطانی مدعی است اين محموله به دليل نداشتن مجوز لازم در پاکستان تخليه و ترخيص نشده و همين مسأله موجب توقف کاميون‌ها شده است. او می‌گويد: «پس از پيگيري‌های متعدد، چند کاميون پاکستاني برای انتقال بار اعزام شده‌اند و در نهايت ۶ کاميون ايراني تخليه شده‌اند، اما ادامه عمليات متوقف شد و ۶ کاميون ديگر همچنان در خاک پاکستان باقی ماندند.» اين ادعا درباره علت توقف و مجوز برای تأييد مستقل آن اطلاعات دیگری در دست نيست. موضوع ديگر، هزینه روزهای است که کاميون‌ها در انتظار مانده‌اند. به گفته سلطانی، ابتدا قرار بوده در صورت تخليه نشدن بار تا ۴۸ ساعت پس از ورود به پاکستان، روزانه ۱۲۰ دلار حق توقف و سوی تجار پاکستانی پرداخت شود؛ اما بعدتر پيشنهادهای پرداخت روزانه ۱۰ ميليون تومان مطرح شده است. او می‌گويد رانندگان از روی ناچاری با اين پيشنهادهای موافقت کرده‌اند، اما تمام مدت توقف آنها محاسبه نشده و کاميونی که ۲۲ روز در انتظار مانده، تنها بابت ۷ روز مشمول حق توقف شده است. اما مشکل رانندگان تنها به حق توقف محدود نمی‌شود. سلطانی از دشواری تأمین نیازهای اوليه در روزهای بلاتکلیفی می‌گويد: از آب و

کاسه سر» اشاره کرد که جواد مجابی مجابی، شاعر، نویسنده، طنزپرداز، نقاش و منتقد ادبی و هنری، صبح روز گذشته، ۱۸ شهريور با حضور جمعی از چهره‌های فرهنگ و ادب مقابل خانه زنده‌یاد مجابی در کوی نویسنندگان (مرگ در کاسه سر) حشراتی بودند با بدنی زردرنگ و بال‌های سبز، کوچک‌تر از زنبور با نیشی پرخراش و عاقبت هنری‌اش گفتند. مجابی ۱۴ شهريور پس از یک دوره بیماری در ۸۷ سالگی درگذشت.

رفاقتی به عمر نیم قرن

محمود دولت‌آبادی در این مراسم خطاب به همسر و فرزندان دوست قدیمی خود گفت: «به ناستین، پوپک و حسین (دختر و پسر مجابی) خسته نباشید و تسلیت می‌گویم. در این دوران سخت فهمیدم که بیماری یک عزیز، برای خانواده و همراهان او گاهی از خود بیماری دشوارتر است. ناستین فقط همسر جواد نبود؛ برای او ماندن مادر بود و در تمام این سال‌ها با عشق و صبوری از او مراقبت کرد.»

این پیشگوست ادبیات داستانی در ادامه از آشنایی جواد مجابی با ادبیات کهن فارسی، به عنوان یکی از وجوه شخصیتی مهم او یاد کرد و گفت: «یکی از جنبه‌هایی که درباره مجابی کم گفته شده، تسلط او بر ادبیات قدیم ایران بود. جالب است بگویم در این ده، دوازده سال اخیر، ما در گفت‌وگوهایمان بیشتر درباره ادبیات قدیم صحبت می‌کردیم. البته بیشتر جواد می‌گفت و من می‌شنیدم. حتی گاهی تلفنی حدود سه ربع یا یک ساعت، او درباره بیانی از یک قصیده سخن می‌گفت و آن را تفسیر می‌کرد.» دولت‌آبادی در پایان، آبیانی از شعر «پنجاه سالگی شاعر» کسایی مروزی را به یاد دوست قدیمی خود خواند.

پیش بینی تکان دهنده خداحافظی

واضح است که تمامی آثار یک هنرمند جامع‌الاطراف ارزش یکسانی ندارند و هنرمند تنها در برخی از آنها سرآمد است. اما گویی سرنوشت نویسنده و روشنفکر ایرانی در دهه‌های گذشته، او را ناگزیر می‌ساخت از هر رسانه ممکن برای بیان عقاید و ایده‌های هنری خویش بهره جوید. مجابی، به عنوان نویسنده‌ای جامع‌الاطراف، طی شش دهه فعالیت پرپرا هنری، آثار متنوعی آفرید. با وجود گوناگونی این آثار، به‌وضوح می‌توان دید که ذهنیتی واحد در فراسوی آنها نهفته است. این ذهنیت واحد، چه به هنگام آفرینش آثار ادبی و چه در نگارش آثار تحقیقی، همواره سه مؤلفه را با دقت در نظر دارد: تاریخ‌نگری، طنز و تمثیل. مجابی همیشه نگاهی تاریخی به موضوعات داشت. در هر فرم و قالبی که مجابی بدان پرداخت، فهم هر پدیده‌ای تنها در چشم‌انداز تاریخی آن معنا می‌یافت. طنز دومین مؤلفه مهم

آثار مجابی است؛ طنز مجابی برآمده از نگاه تردیدآمیز او به وضعیت بشری بود. از اولین کتابش، «آقای دوزنقه» تا «شب ملخ» و «بالاات نیست در جهان»، همواره نگاه طنزآمیز مجابی، خواننده را به حیرت و بازاندیشی در عادات و عقاید مألوف فرامی‌خواند... «عبید بازمی‌گردد» نیز نمونه‌ای از پیوند طنز و تاریخ در آثار مجابی است، چنین طنزی، تقاطع خویش با تاریخ را در رمان «عبید بازمی‌گردد» به بازترین شکل ممکن آشکار می‌سازد. تمثیل، سومین مؤلفه مهم در آثار مجابی است. تمثیل، تکنیک دلخواه مجابی بود که آن را از میراث ادب فارسی برگرفت. این منتقد تئاتر در پایان با اشاره به یکی از آخرین گفت‌وگوهای خود با جواد مجابی، درخصوص تصویری که از او در ذهنش نقش بسته گفت: «اگر من نیز تصاویر متعددی از او در ذهن داشته باشم، تصویری که امروز به خاطرم هست، برآمده از یکی از آخرین

گفت‌وگوهایمان است. در بحبوحه جنگ، هنگام صحبت‌مان درباره ایران، ناگهان مکثی کرد و گفت: «از میان تمام حرف‌هایی که درباره ایران گفته شده، گفتار مصدق را از همه شاعرانه‌تر و زیباتر بافتم که این وطن معشوقه ماست، چه درون وطن باشی و چه در غربت، یاد معشوق دمی‌تورا به خود وانمی‌نهد.» مجابی عمری عاشقانه برای اعتلای فرهنگ وطنش کوشید و عاقبت، در آغوش معشوق خویش آرام خواهد گرفت.»

مردی که ناامید نشد

محمد حسینی، از نویسندگان حاضر دراین مراسم نیز گفت: «در بزرگی آقای مجابی هیچ حرفی نیست، اما می‌خواهم از ناستین عزیز تشکر کنم که چراغ حضور نویسنده در کوی نویسندگان را روشن نگه داشته است. من هم نظیر بسیاری از دوستان، در همین خانه بزرگ شدم و رشد کردم.

در بیش از ۳۰ سالی که افتخار داشتم از نوجوانی و جوانی وارد فضای جدی ادبیات شوم، تنها کسانی که شاید من و برخی از دوستانم را جدی می‌گرفتند، افراد ساکن این خانه بودند. فضایی که ناستین برای آقای مجابی فراهم کرده بودند، اصلاً کار ساده‌ای نبود. آرامشی که برای او فراهم کرده بودید، کار ساده‌ای نبود و می‌دانم چقدر تلاش می‌کردید تا ما هم تربیت شویم و شاید روزی بتوانیم کاری برای این کشور انجام دهیم. آقای مجابی شاعر، داستان‌نویس، طنزپرداز و منتقد بود و درباره بزرگی او تردیدی وجود ندارد اما واقعیت این است که تا کسی از در این خانه وارد نشده باشد، نمی‌تواند درک کند که او چقدر بزرگ بود؛ بسیار بزرگ‌تر از آن چیزی که جامعه فرهنگی و ادبی ایران از او سراغ دارد. مجابی مردی بود که هرگز ناامید نمی‌شد، هرگز نمی‌رنجید و هرگز به شما احم نمی‌کرد. کوچک‌ترین موفقیت شما را ستایش می‌کرد و به اطرافیانش قوت قلب و اعتماد می‌داد.»

راهش ادامه دارد...

ناستین جواد، همسر جواد مجابی نیز ضمن قدرانی از همه حاضران در این مراسم گفت: «به فرهنگیان بزرگی که امروز در خانه فرهنگی کوچک ما جمع شده‌اند، خوش‌آمد می‌گویم. امروز رفیق روشنفکر ما، ما را تنها گذاشته، اما راه پایان نیافته است. دریغ و درد که آن موجود مودی مغز او را همدف گرفت و او نتوانست کارش را به پایان برساند. اما دیدن سیل خودجوش فرزندان ناپدیدمان که از عصر روز شنبه، ۱۴ شهريور، فضای مجازی را فروزان کردند، مهر تأییدی بود براینکه جواد مجابی مسیر درستی را پی نهد و پیموده است.»

عاشق همیشگی میهن

پوپک مجابی، دختر جواد مجابی تأکید کرد به جای سخنرانی درباره کارها و خصوصیات پدرش ترجیح می‌دهد یکی از شعرهایش را برای حاضران بخواند و ناامید نمی‌شود، هرگز نمی‌رنجید و هرگز به شما احم نمی‌کرد. کوچک‌ترین موفقیت شما را ستایش می‌کرد و به اطرافیانش قوت قلب و اعتماد می‌داد.»